

[Weikop.]

ejendomme betinget, som det allerede er sagt, ikke alene af næringsbrev, men også af, at de pågældende har bestået en prøve, forstår jeg, at hensigten hermed er at beskytte de reelle ejendomshandlere og afbøde den kritik, som er fremsat af dem, som har følt sig skuffet over den usaglige assistance, de har fået ved ejendomshandler.

Det er naturligvis meget vægtige grunde, men der kan måske stilles det spørgsmål, om det kan forudsættes, at en prøve sikrer større sagkundskab f. eks. ved køb og salg af landbrugsejendomme end den, som en virkelig landbrugskyndig, der ikke opfylder betingelserne for at indstille sig til en ejendomsmæglerprøve, er i besiddelse af. Lignende forhold kan måske også gøre sig gældende på andre, mere specielle områder. Selv om man ikke afskærer de ejendomshandlere, der i de sidste fem år har drevet virksomhed med køb og salg af ejendomme, fra at fortsætte deres virksomhed, kan der vel selv med denne grænse forekomme tilfælde, hvor bestemmelsen kan virke mindre rimelig. Her tænker jeg bl. a. på særlige landbrugskyndige, som måske i fire år har ydet en virkelig saglig medvirken ved ejendomshandler, men som vil være ude af stand til at tage prøven. For sådanne folk hjælper fristen på de to år ikke ret meget.

Det bør efter min opfattelse overvejes, om de fastsatte frister for overgangen til de nye bestemmelser om udøvelse af mæglervirksomhed er de rigtige. Herved underkender jeg slet ikke den store betydning, det har, at det er velkvalificerede folk, der optræder som ejendomsmæglere, eller værdien af det fremsatte forslag.

I det fremsatte forslag hedder det i § 1, at ejendomsmæglere er eneberettigede til erhvervmæssig udøvelse af virksomhed som mellemmand ved køb og salg af faste ejendomme. Der er altså lagt vægt på „erhvervmæssig udøvelse“, og der er iøvrigt i bestemmelsen lagt vægt på, at denne virksomhed skal være hovederhvervet. Nu siges det imidlertid i bemærkningerne, at slægtninge af købere eller sælgere af ejendomme kan bistå disse. Spørgsmålet er, om ikke denne bemærkning i virkeligheden indskrænker det, der står i § 85 a. Det må formentlig være således, at det virkelig er hovederhverv og erhvervmæssig udøvelse af virksomhed, dette forslag tager sigte på.

Som jeg allerede har sagt, må der altid være noget betænkeligt ved at ændre et frit erhverv til et bundet erhverv, og derfor vil den konservative gruppe vente med at tage endelig stilling til forslaget, til

det har været gjort til genstand for en udvalgsbehandling, hvor alle de nødvendige oplysninger foreligger.

Jeg vil tro, at dette forslag i nogen grad er fremsat på grund af henvendelser fra Dansk Ejendomsmæglerforening og Danske Ejendomsmægleres Landssammenlutning, og dette finder jeg slet ikke unaturligt, men den højtærede handelsminister, eller lad mig hellere sige handelsministeriet, har jo også fra anden side modtaget henvendelse om ændringer i næringsloven, og det ville måske have været rimeligt at tage også disse henvendelser i betragtning, når der nu foreslås ændringer i næringsloven. Jeg tænker her på en henvendelse, der er kommet fra den samlede detailhandlerstand til handelsministeriet — jeg siger udtrykkeligt handelsministeriet — i november 1946, hvori man påpegede nødvendigheden af bl. a. at ændre bestemmelserne i §§ 23 og 24, som giver industri og håndværk mulighed for at drive et ubegrænset antal butiksudsalg indenfor samme kommune.

Jeg forstår udmærket, at der rejses krav om ændringer af disse paragraffer, fordi udviklingen har vist, at den ret, industrien har, er brugt på en måde, som må give anledning til den største betænkelighed. Jeg kan ikke tro, at det har været hensigten med næringsloven af 1931, at den skulle medvirke til at give meget kapitalstærke industrivirksomheder, lad mig kalde det en slags monopol på at drive butikshandel. §§ 23 og 24 tillader håndværk og industri at have lige så mange detailudsalg, som det passer de pågældende virksomheder at have, og det tillades foruden de produkter, virksomheden selv fremstiller, at sælge varer, som er fremstillet af andre, når de henhører til det pågældende fag. Dette lyder jo meget uskyldigt, men hvordan er forholdet egentlig? Det kan illustreres ved, at handelsministeriet i 1933 har fastslået, at skræddere og forfærdigere af beklædningsgenstande, til trods for at de kun fremstiller en enkelt vareart, faktisk må handle med alle arter tekstilvarer, endog hatte, dog ikke stråhatte. Ejheller må der handles med stokke, piber og papirer, men ellers med praktisk talt alt indenfor branchen. Jeg nævner blot dette ene eksempel — der kunne nævnes mange flere — for at vise, hvad bestemmelserne i §§ 23 og 24 går ud på. Den ret, industri og håndværk har, er efter min mening åbenbar urimelig i betragtning af, at handlende kun må have eet udsalg i en kommune.